

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5OboE/129/2013
Identifikačné číslo spisu:	8104110724
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8104110724.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému S. J., nar. XX. O. XXXX, V., zastúpený: JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Advokátska kancelária, Ľudová 14, Košice o vymoženie 303,06 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 26 Er 171/2004, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012, č. k. 4 CoE 99/2012-46 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012, č. k. 4 CoE 99/2012-46, takto

rozhodol:

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa z a m i e t a .

Dovolanie oprávneného sa o d m i e t a .

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012, č. k. 4 CoE 99/2012-46, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania z a s t a v u j e .

Povinnému sa náhrada trov dovolacieho konania v časti týkajúcej sa návrhu na prerušenie konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov 26. januára 2004 poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnice spísanej 13. októbra 2003 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom pod sp. zn. N 3643/2003, NZ 91700/2003.

Okresný súd Prešov uznesením z 2. mája 2012, č. k. 26 Er 171/2004-13, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Zároveň rozhodol, že o trovách exekúcie rozhodne osobitným uznesením.

V odôvodnení uviedol, že exekučným titulom je notárska zápisnica č. N 3643/2003, NZ 91700/2003, z 13. októbra 2003, v ktorej advokát Mgr. Tomáš Kušnir (na základe substitučnej plnej moci Mgr. Bruno Žlnay) uznal za povinného dlh voči oprávnenému v celkovej výške 417,01 Eur (12 563,-- Sk), s úrokom z omeškania vo výške 0,25% denne od 28. júla 2003 do zaplatenia.

Súd mal preukázané, že oprávnený s povinným uzavreli dňa 25. júna 2003 zmluvu o úvere č. 8200177, súčasťou ktorej je splnomocnenie, ktorým povinný splnomocnil Mgr. Tomáša Kušníra, advokáta na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu.

Následne súd citoval ust. § 22 ods. 2, § 31 ods. 1, § 37 ods. 1 a § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník), § 41 ods. 2 písm. c/, § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) a uviedol, exekučným titulom môže byť aj notárska zápisnica, avšak za predpokladu, že spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti. Podstatnou náležitosťou je súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Pri uzatváraní zmluvy o úvere nemal povinný možnosť si zvoliť iného zástupcu, ako Mgr. Tomáša Kušníra, ktorý už bol v zmluve o úvere predtlačený. Právny úkon musí byť dostatočne určitý, aby nevznikli pochybnosti o obsahu práv a povinností vyplývajúcich z tohto právneho úkonu. Predmetné splnomocnenie je koncipované veľmi široko a splnomocnencovi dáva široký priestor pre konanie, zároveň vzbudzuje pochybnosti o skutočnom obsahu splnomocnenia. Povinný týmto splnomocnením splnomocnil Mgr. Tomáša Kušníra, aby v jeho mene uznal záväzok, ktorého konkrétnu výšku v čase udelenia plnej moci nemohol predpokladať. Týmto postupom sa povinný vopred vzdal práva uznať alebo neuznať dlh, ktorý možno v budúcnosti vznikne. Z ust. § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti je neplatná. Uznať záväzok, alebo uznať dlh, je právom dlžníka, ktoré môže, ale aj nemusí realizovať v budúcnosti.

Súd konštatoval, že notárska zápisnica nemôže byť exekučným titulom, lebo nezodpovedá požiadavkám, ktoré sa na notársku zápisnicu ako spôsobilú byť exekučným titulom kladú.

Z týchto dôvodov súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju (§ 57 ods. 1 písm. g/, § 58 Exekučného poriadku).

O trovách exekúcie súdneho exekútora bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku tak, že súd vyslovil, že o nich rozhodne samostatným uznesením.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Prešove ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 21. novembra 2012, č. k. 4 CoE 99/2012-46 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a vo výroku o zastavení exekúcie potvrdil a návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Odvolací súd v odôvodnení uznesenia poukázal na ust. § 22 ods. 2 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že z obsahu spisu zistil, že právny vzťah medzi účastníkmi konania vznikol na základe zmluvy o úvere č. 8200177, uzavretej 25. júna 2003, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnému úver vo výške 199,16 Eur (6 000,-- Sk), ktorý sa povinný zaviazal splatiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 103,89 Eur (3 130,-- Sk), t. j. celkom 303,06 Eur (9 130,-- Sk) v 11 dvojtyždňových splátkach po 27,55 Eur (830,-- Sk) počnúc 9. júlom 2003 (v spise na č. l. 5). Súčasťou zmluvy o úvere je splnomocnenie, ktorým povinný (dlžník) ako splnomocniteľ splnomocnil advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu.

Exekučným titulom je notárska zápisnica č N 3643/2003, NZ 91700/2002, vyhotovená notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom 13. októbra 2003 (v spise na č. l. 3), v ktorej advokát Mgr. Tomáš Kušnír uznal za povinného dlh voči oprávnenému vo výške 417,01 Eur (12 563,- Sk), s úrokom z omeškania vo výške 0,25% denne od 28. júla 2003 do zaplattenia, ktorý mal povinný splatiť do 20. októbra 2003 k rukám oprávneného (bod 4 zápisnice).

Odvolací súd v ďalšom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2010, sp. zn. 3 Cdo 63/2009 a uviedol, že notárska zápisnica je verejná listina, ktorá je bez ďalšieho platná v celom rozsahu, ale v prípade, ak nemá náležitosti, ktoré zákon vyžaduje, nie je spôsobilým

exekučným titulom. Notárska zápisnica, ktorú oprávnený predložil ako exekučný titul, nie je listinou o právnom úkone o uznaní dlhu povinného, a to pre neplatné splnomocnenie účastníka na strane povinnej osoby.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že pri zastupovaní povinného pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k porušeniu zákona, pretože za povinného uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v zjavnom rozpore so záujmami zastupovaného (povinného). Vyplyva to zo skutočnosti, že oprávnený určil vopred Mgr. Tomáša Kušníra vo formulárovej zmluve, a teda nešlo o výber zástupcu zo strany povinného. V tejto súvislosti došlo k verejnému napomenutiu zverejnenému v Bulletin slovenskej advokácie 7-8/2009 na č. 1. 56, ktorým bol disciplinárne obvinený Mgr. Tomáš Kušnir uznaný za vinného z disciplinárneho previnenia podľa ust. § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z., ktorého sa dopustil zavineným porušením povinností advokáta v ust. § 18 ods. 3, § 2 ods. 2 a 4 citovaného zákona. Mgr. Kušnir ako zástupca konal zákonom nedovoleným spôsobom, ak podpísal zápisnicu za povinného.

Odvolací súd ďalej na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa uviedol, že pokiaľ je exekučným titulom notárska zápisnica, nejde o judikované právo, a preto ju možno podrobiť materiálnemu prieskumu. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa v tom smere, že aj keď súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie, nedostatok jej materiálnej vykonateľnosti spôsobuje, že je dôvodom na zastavenie exekúcie v ďalšom štádiu exekúcie, a preto sú odvolacie námietky neopodstatnené. Navyše podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku možno exekúciu zastaviť na návrh aj bez návrhu, t. j. v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania. Nemožno preto pripustiť, aby notárska zápisnica, vyhotovená za takýchto podmienok, bola exekučným titulom a aby na jej základe sa viedla exekúcia proti povinnému. Súd prvého stupňa správne vyslovil, že takejto notárskej zápisnici chýba jej materiálna vykonateľnosť. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako správne v súlade s ust. § 219 ods. 1 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol z dôvodu, že o trovách účastníkov doposiaľ rozhodnuté nebolo (§ 224 ods. 4 O. s. p. v spojení s § 251 ods. 4 O. s. p.).

V priebehu odvolacieho konania právny zástupca oprávneného predložil návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., vrátane právnej argumentácie podaného odvolania s tým, že navrhol, aby konanie bolo prerušené a aby boli predložené Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky.

Odvolací súd poukázal na ust. § 212 ods. 1 a § 203 ods. 3 O. s. p. a uviedol, že vo vzťahu k doplneniu právnej argumentácie podaného odvolania je rozsah a dôvody odvolania možné dopĺňať do uplynutia odvolacej lehoty. V predmetnej veci bolo podané odvolanie oprávneným 5. júna 2012 a právna argumentácia právnych dôvodov odvolania predložená, bola predložená 10. augusta 2012. Z tohto dôvodu na ďalšie doplnené dôvody odvolania oprávneným odvolací súd neprihliadal v súlade s ust. § 202, § 205 ods. 3 O. s. p., doplnené dôvody boli podané po uplynutí odvolacej lehoty.

Odvolací súd poukázal na ust. 109 ods. 1 písm. c/ a § 251 ods. 3 O. s. p. a k návrhu na prerušenie konania uviedol, že Exekučný poriadok ako osobitný právny predpis neobsahuje ustanovenia, týkajúce sa prerušenia exekučného konania. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na ust. § 251 ods. 4 O. s. p., v zmysle ktorého na výkon rozhodnutia a exekučné konania podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. I napriek citovaným ust. o možnosti prerušiť konanie v prípade, ak súd požiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke a úprave vyplývajúcej z Exekučného poriadku, súd s ohľadom na potrebu ochrany spotrebiteľa a uplatnenie čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS, ktorý predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, nemá aplikovať a prihliadať na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zavedenými smernicou Rady 93/13/EHS (rozhodnutie Cofidis C - 470/00).

Exekúcia bola zastavená z dôvodu, že notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom.

Oprávnený namietal, že pri aplikácii smernice Rady 93/13/EHS mu súd svojim postupom bráni vo vymožitelnosti bežnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi. K tomu odvolací súd uviedol, že pre občianskoprávne vzťahy je typický princíp zmluvnej voľnosti. Podľa ust. § 43 Občianskeho zákonníka sú účastníci povinní dbať, aby pri úprave zmluvných povinností bolo odstránené všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov. Základný právny princíp spravodlivosti od súdu požaduje, aby právna ochrana nebola poskytovaná tomu, kto právo porušuje na úkor toho, ktorého právo bolo porušené. Splnomocnenie, ktoré povinný udelil pri podpise zmluvy, ktoré prijal advokát, konajúci za oprávneného za účelom uznania dlhu povinného voči oprávnenému, je pre obchádzanie zákona neplatným právnym úkonom a uznanie dlhu na základe takto udeleného splnomocnenia je absolútne neplatným právnym úkonom (uznesenie ÚS SR II. ÚS 404/2010-16 z 30. septembra 2010).

Navyše po oboznámení sa s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 120/2012-12 zo 14. marca 2012, na ktoré poukázal právny zástupca oprávneného, odvolací súd uviedol, že z obsahu tohto uznesenia vyplýva, aké náležitosti má notárska zápisnica o právnom záväzku podľa ust. § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku obsahovať. Ide len o posúdenie materiálnej a formálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice, ktorá je predmetom posúdenia pri preskúvaní exekučného súdu pri žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Odvolací súd nepovažoval návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie za opodstatnený, lebo nevznikla potreba stanoviť hranice aplikovateľnosti únieového práva. Právna úprava vnútroštátneho práva dostatočným spôsobom umožňuje aplikáciu smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Návrh na prerušenie konania bol preto ako nedôvodný zamietnutý.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- d) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení, aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012, sp. zn. 4 CoE 99/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

K dovolaniu oprávneného sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril povinný, v ktorom uviedol, že v celom rozsahu súhlasí s rozhodnutím Okresného súdu Prešov z 2. mája 2012, sp. zn. 26 Er 171/2004, ako aj s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012, sp. zn. 4 CoE 99/2012, pretože sú zákonné a dôvody dovolania nie sú dané.

K námietke oprávneného, podľa ktorej súd mu súd odňal možnosť konať pred súdom, keď nepostupoval podľa ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, a teda nenariadil ústne pojednávanie, povinný uviedol, že v čase rozhodnutia súdu prvého stupňa (2. mája 2012) dané ustanovenie nebolo v Exekučnom poriadku obsiahnuté a konajúci súd ním objektívne nemohol byť viazaný.

Oprávnený v dovolaní poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. marca 2012, sp. zn. I. ÚS 120/2012, avšak z neho vybral len jemu vyhovujúce state a nezmienil sa o tom, že sťažnosť sťažovateľa bola v tomto prípade odmietnutá.

Povinný uviedol, že exekúcia prebiehala na základe neprijateľnej a neplatne notárskej zápisnice č. N 3643/2003, NZ 91700/2003 z 13. októbra 2003, v ktorej Mgr. Kušnir uznal za povinného dlh voči oprávnenému. Poukázal na ust. § 53 ods. 1 a ods. 4, § 54 ods. 1 a ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka a uviedol, že akýmkoľvek splnomocnením iného subjektu navrhnutého podnikateľom v spotrebiteľskej zmluve na uznanie záväzku v podobe notárskej zápisnice ako exekučného titulu dochádza k zjavnému a bezprecedentnému zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, keďže absenciou tejto doložky by bol veriteľ odkázaný uplatniť svoj nárok súdnou cestou na mieste príslušnom súde v obvode podľa bydliska spotrebiteľa. Takéto splnomocnenie presahuje medze nielen dobrých mravov, ale aj zákona. Dáva oprávnenému ako podnikateľovi možnosť, aby ním poverený splnomocnenec, konkrétnym procesným úkonom zaviazal spotrebiteľa aj k záväzkom, ktoré sú už zo strany spotrebiteľa splnené, alebo k záväzkom, ktoré nikdy pre rozpor so zákonom ani nevznikli.

Povinný má za to, že § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka obsahuje len demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok a nie je nutné stotožniť neprijateľnosť notárskej zápisnice s neprijateľnými podmienkami vymenovaných v tomto ustanovení.

Spísanie predmetnej notárskej zápisnice je neprijateľnou podmienkou, ale je aj v rozpore so zákonom, a to ust. § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Povinný preto navrhol, aby súd dovolanie v celom rozsahu ako nedôvodné zamietol a priznal povinnému náhradu trov konania vo výške 182,26 eur (príprava a prevzatie vrátane 1. porady s klientom § 14 ods. 3 písm. e/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške 63,24 eur a 18. marca 2013 - podanie vo veci samej - vyjadrenie sa k dovolaniu oprávneného § 14 ods. 1 písm. b/ vo výške 119,02 eur).

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou odvolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu oprávneného sa vyjadril prostredníctvom právneho zástupcu povinný, ktorý v celom rozsahu súhlasí s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012, sp. zn. 4 CoE 99/2012, a to v časti, v ktorej zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania, pretože rozhodnutie je zákonné a dôvody odvolania nie sú dané.

Podľa povinného nebol daný dôvod na obrátenie sa s predbežnými otázkami na Súdny dvor EÚ. V súlade s ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. vnútroštátny súd nie je vždy a za akýchkoľvek okolností

požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Predpokladom potreby začať konanie o predbežnej otázke týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva je v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora skutočnosť, či otázka týkajúca sa platnosti alebo výkladu únieového práva je pre riešenie daného prípadu relevantná. Jej prípadné zodpovedanie musí mať reálne dosah na prebiehajúci spor, čo v tomto prípade splnené nebolo.

Povinný navrhol, aby súd odvolanie v celom rozsahu ako nedôvodné zamietol a priznal povinnému náhradu trov konania vo výške 63,42 eur (20. marec 2013 - podanie vo veci samej - vyjadrenie sa k odvolaniu oprávneného § 14 ods. 3 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013 a sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej najvyšší súd dodáva, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 5 Oboer 47/2013 z 21. októbra 2013 a sp. zn. 5 Oboer 29/2013 z 19. septembra 2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 205/2011 z 1. februára 2012 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. Tomášom Kušnírom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku).

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávneného). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - nie je vykonateľný exekučný titul.

Námietka oprávneného, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, nie je dôvodná. Tak, ako správne poznamenal oprávnený, zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 9. augusta 2012 bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ust. § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Oprávnený namietal, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a následne ju zastavil, preto mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie oprávneného však nie je dôvodné. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, pretože v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 5. mája 2012 a uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až 9. augusta 2012. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ust. § 214 ods. 2 a o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako dovolací súd nevzhladol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v

rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného, uvedených v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (§ 122 až § 124 O. s. p.), postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami, vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to oboznamovanie sa obsahom listín za účelom posúdenia predpokladov na zastavenie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného.

V súvislosti s námietkou oprávneného, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

O trovách dovolacieho konania najvyšší súd nerozhodol z dôvodu, že o trovách konania nebolo doposiaľ rozhodnuté a súd prvého stupňa si rozhodovanie o trovách exekúcie vyhradil na osobitné uznesenie (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

V súvislosti s odvolaním, ktoré oprávnený podal proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odvolací súd návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol, Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal predovšetkým podmienky, za ktorých môže konať (§ 103 O. s. p.) a dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria tie, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto podmienkou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, z úpravy ktorej vyplýva, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

V prejednávanej veci odvolanie oprávneného smeruje proti uzneseniu, ktorým odvolací súd v odvolacom konaní nevyhovel návrhu oprávneného na prerušenie konania.

Podľa § 201 O. s. p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 10 ods. 1 O. s. p. krajské súdy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov. Podľa § 10 ods. 2 O. s. p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Citované zákonné ustanovenia upravujú funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa. Spôsobilým predmetom odvolacieho konania sú teda len rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie krajského súdu o nevyhovení návrhu oprávneného na prerušenie konania vydané v priebehu odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 211 ods. 1 výslovne predpokladá rozhodovanie odvolacieho súdu napr. aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa. Odvolací súd sa pri takomto rozhodovaní nestáva súdom prvého stupňa, ale zostáva odvolacím súdom. Napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu teda neobsahuje (neuvádza) chybné poučenie o neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

Oprávnený napadol predmetné uznesenie krajského súdu odvolaním, avšak funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku nie je daná z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané krajským súdom ako súdom prvého stupňa, ale ako súdom odvolacím.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 1 O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Keďže na prejednanie odvolania podaného oprávneným proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. V súlade s posledne citovaným ustanovením Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o tomto opravnom prostriedku zastavil bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods.1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.